

Nr 64.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1937 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning rörande viss ändring av tjänsteförteckningen för riksbanken.

I skrivelse till bankoutskottet den 7 maj 1937 hava fullmäktige i riksbanken, med överlämnande av en utav styrelsen för riksbankstjänstemännens förening gjord framställning i ämnet, hemställt, att bankoutskottet ville hos riksdagen utverka sådan ändring i tjänsteförteckningen för riksbanken att, med tillämpning från och med den 1 juli 1937, i stället för 23 registratorer i 18:e lönegraden och 28 kammarskrivare i 17:e lönegraden måtte uppföras 51 tjänstemän, registratorer och förste kammarskrivare, i 18:e lönegraden.

Vid behandling år 1936 av ett besvärssärende rörande tillsättning av en tjänst i 20:e lönegraden vid riksbanken anförde bankoutskottet i skrivelse till fullmäktige i riksbanken bland annat, att utskottet fäst sin uppmärksamhet vid den olikhet beträffande de ordinarie befattningarnas lönegradsplacement, som vore rådande mellan å ena sidan riksbankens huvudkontor samt dess avdelningskontor i Göteborg och Malmö och å andra sidan de mindre kontoren. Denna olikhet syntes utskottet otvivelaktigt utgöra hinder för ett rationellt befordringssystem i riksbanken. Med rådande placering av de ordinarie befattningarna syntes nämligen en tjänsteman i 17:e lönegraden för att säkerställa sin befordran till befattning i 20:e lönegraden vid ett mindre kontor i många fall vara nödsakad att först uppehålla tjänst i 18:e lönegraden, vilket förutsatte ombyte av tjänstgöringsort. Frånsett att riksbanken därigenom åsamkades flyttningkostnader, kunde förflyttningen för tjänstemannen innebära en avsevärd olägenhet, särskilt som den genom förflyttningen erhållna löneförhöjningen icke vore särdeles stor. Vid sådant förhållande vore det ock förklarligt, att en tjänsteman i 17:e lönegraden ogärna sökte befordran till 18:e lönegraden.

Utskottet hemställde i anledning av vad i ärendet förekommit hos fullmäktige om åtgärder för undanröjande av de berörda olägenheterna samt anhöll, att fullmäktige ville låta verkställa erforderlig utredning i ämnet och därefter till utskottet inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

I anledning av utskottets hemställan om utredning uppdrogo fullmäktige den 30 januari 1936 åt direktionen att föranstalta om utredningen i fråga. Sedan direktionen anmodat särskilda utredningsmän att verkställa utredningen, hava dessa den 6 mars 1937 avgivit yttrande i ärendet.

Fullmäktige hava i sin förevarande skrivelse lämnat en redogörelse för resultatet av utredningen och därvid bland annat berört de olägenheter, som vore förknippade med riksbankens nuvarande personalorganisation, i främsta rummet genom den rådande uppdelningen av riksbankens relativt fåtaliga personal på ett betydande antal tjänstegrader ävensom dessa tjänstegraders olika fördelning på skilda kontor eller kontorsgrupper. Uppdelningen i ett stort antal tjänstegrader medförde sålunda redan i och för sig svårigheter att få riksbankens alla tjänster besatta på bästa sätt. Systemet med olika grader vid olika kontor medförde vidare ett överdrivet flyttande mellan de skilda kontoren. För att avhjälpa de mest besvärande missförhållandena och särskilt de av bankoutskottet närmast framhållna syntes det emellertid vara tillfyllest att vidtaga förändringar av vissa tjänsters placering i lönegrad. I sådant syfte hade utredningsmännen framlagt två förslag, benämnda respektive förslag A och förslag B.

Förslaget A innebure i huvudsak, att nuvarande 28 befattningar i 17:e lönegraden, nämligen 19 vid huvudkontoret samt 5 vid avdelningskontoret i Göteborg och 4 vid avdelningskontoret i Malmö, skulle uppflyttas till 18:e lönegraden. Förslaget anknöte till en av lönenämnden för riksdagens verk år 1930 prövad framställning från styrelsen för riksbankstjänstemännens förening om sådan ändring. Lönenämnden hade i skrivelse till fullmäktige den 2 december 1930 uttalat, att skäl kunde anföras till stöd för en åtgärd i framställningens syfte, men framhållit, att någon åtgärd för det dåvarande ej borde vidtagas. Ifrågavarande uppflyttning skulle, beräknad med utgångspunkt från nettolönen i högsta löneklassen, inklusive provisoriska dyrtidstillägg men exklusive dyrtidstillägg, föranleda en merkostnad av cirka 10,000 kronor.

Även enligt *förslaget B* skulle befattningarna i 17:e lönegraden bringas att upphöra. Detta skulle dock åstadkommas genom deras uppdelning på 18:e och 20:e lönegraderna. Därutöver skulle vissa tjänster i 22:a lönegraden nedflyttas till 20:e lönegraden. Förslaget åsyftade att ernå en såvitt möjligt enhetlig personalorganisation vid samtliga riksbankens kontor beträffande befattningarna inom 16:e—20:e lönegraderna. Kostnadsökningen skulle enligt enahanda beräkningsgrunder som för förslag A uppgå till 5,242 kronor.

På begäran av fullmäktige har *lönenämnden för riksdagens verk* i skrivelse den 20 april 1937 avgivit yttrande i ärendet och därvid anfört bland annat följande:

»Till lönenämnden har under hand överlämnats en inom riksbanken upprättad promemoria angående riksbankens nuvarande lönegradssystem, i vilken jämväl upptages frågan om placering av ifrågavarande tjänster i 18:e lönegraden. Promemorian upptager härjämte en del ganska ingripande organisationsförslag. Lönenämnden har emellertid i nu förevarande sammanhang icke ansett sig böra närmare ingå på dessa spörsmål, vilka synas böra

upptagas i samband med en eventuell framtida omorganisation av riksbankens lönesystem. Vid bedömning av frågan, huruvida en uppflyttning av tjänsterna i 17:e lönegraden till 18:e lönegraden lämpligen bör utbrytas ur sitt sammanhang med övriga lönespörsmål beträffande riksbanken, har lönenämnden icke kunnat underlåta att fästa avgörande betydelse vid de synpunkter, som bankoutskottet framhållit i sin ovanberörda skrivelse. Med hänsyn härtill finner lönenämnden goda skäl föreligga för att åtgärder snarast vidtagas i den föreliggande framställningens syfte. Lönenämnden hyser den uppfattningen, att det skulle medföra olägenheter att ytterligare uppskjuta tidpunkten för genomförandet av förslaget om uppflyttning av tjänsterna i 17:e lönegraden till 18:e lönegraden, varigenom skulle vinnas en önskvärd större likformighet i organisationsavseende mellan riksbankens större och mindre kontor. En sådan åtgärd lär icke heller kunna sägas föregripa en blivande lönerevision inom riksbanken.»

För egen del hava *fullmäktige i riksbanken* — under framhållande att fullmäktige vid övervägande av de framlagda förslagen funnit förslag B i och för sig vara ur olika synpunkter att föredraga — anfört bland annat följande.

Ett genomförande av detta förslag förutsatte emellertid en nedflyttning av vissa tjänster från 22:a till 20:e lönegraden och i samband därmed vissa förändringar inom bankens arbetsorganisation, till vilka fullmäktige ännu icke hunnit taga ställning. Under sådana förhållanden ansåge fullmäktige sig icke för närvarande böra föreslå dess genomförande. Då förslag A innebure en väsentlig förbättring i vissa avseenden av den nuvarande personalorganisationen, hade fullmäktige därför stannat vid att tillsvidare förorda det samma, så mycket hellre som ett genomförande därav kunde ske utan att en prövning framdeles av förslag B därigenom föregreps.

Såsom benämning på innehavarna av de tjänster i 18:e lönegraden, som enligt förslaget skulle bli placerade vid kontoren i Stockholm, Göteborg och Malmö, syntes förste kammarskrivare vara lämplig.

Konstitutorial å de nya tjänsterna syntes böra utan ansökan få utfärdas för de nuvarande innehavarna av tjänsterna i 17:e lönegraden.

Såsom av handlingarna i ärendet framgår, uttalade utskottet vid fjolårets riksdag önskvärdheten av att åtgärder vidtoges i syfte att avhjälpa de med riksbankens nuvarande personalorganisation förenade olägenheterna. Den av fullmäktige i riksbanken verkställda utredningen giver vid handen, att ifrågavarande olägenheter skulle kunna i viss mån avhjälpas genom en sammanslagning av 17:e och 18:e lönegraderna på det sätt, att de nuvarande befattningarna i den förra lönegraden uppflyttades till den senare. Då, såvitt utskottet kunnat finna, de arbetsuppgifter, som åvila befattningshavarna i nyssnämnda två lönegrader, i stort sett äro av samma art och omfattning, får utskottet tillstyrka den av fullmäktige gjorda framställningen. Beträffande den kostnadsökning, som skulle föranledas av ett bifall till framställningen, må framhållas, att densamma delvis kommer att uppvägas av besparingar i utgifterna för flyttningssättning. Mot vad fullmäktige föreslagit i fråga om benämningen av de uppflyttade befattningarna och formen för deras tillsättande har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må besluta, att den vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckningen skall, med tillämpning från och med den 1 juli 1937, i nedan angiven del erhålla följande ändrade lydelse:

Tjänsteförteckning

angivande antalet ordinarie befattningar vid vederbörande verk ävensom för vissa av dessa befattningar de särskilda lönegrader, till vilka de äro hänförliga enligt den i 9 § av avlöningsreglementet intagna löneplan.

	Lönegrad enligt löneplanen
Verk och befattningar	
R i k s b a n k e n.	
<i>Ordinarie tjänstemän.</i>	
<hr/>	
23 kassörer	20
51 tjänstemän (registratorer och förste kammarskrivare)	18
76 kammarskrivare	16
<hr/>	

Stockholm den 20 maj 1937.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Ehrnberg**, *Johansson* i Friggeråker, *Ström* i Lidköping, *Bjurström*, *Berling*, *Nilsson* i Mölndal, *von Horn* och *Sundvik*;

från andra kammaren: herrar *Holmgren*, *Lovén*, *Andersson* i Falkenberg, *K. A. Westman*, *Gustavson* i Västerås, *Osberg*, *Andersson* i Lindome och *Johansson* i Djursnäs*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Holmgren*.